

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА**

**Бр. 1203-52/1
Скопје, 12.01.2006 година**

**ДО
МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР КУМАНОВО**

КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Предмет на овој извештај е извршената ревизија на побарувањата и обврските со состојба на 30.06.2005 година на ЈЗО Медицински центар Куманово, кои се прикажани на страната 16.
2. Ревизијата на побарувањата и обврските од точка 1 на овој Извештај е извршена согласно член 2 став 1 и 2 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 8 од Законот за државна ревизија.
3. Не е вршена ревизија, ниту сме издале било каков извештај, за финансиските извештаи на ЈЗО Медицински центар Куманово за годината која и претходи на годината што е предмет на оваа ревизија.
4. Преземените побарувања и обврски од точка 1 на овој извештај се одговорност на раководството на субјектот, застапувано од :
 - Д-р Алириза Османи- вд Директор на Медицински центар Куманово од 30.04.2003 година
5. Одговорност на ревизорите е да го издадат овој извештај, прикажан на страните од 1 до 15 и да дадат мислење за побарувањата и обврските со состојба на 30.06.2005 година од точка 1, засновано на извршената ревизија.
6. Ревизијата од точка 1 на овој Извештај е извршена во периодот од 05.10. до 11.11.2005 година, од страна на тим на Државниот завод за ревизија во состав:
 - Владимир Милојевиќ-помошник на ГДР и овластен државен ревизор,
 - Добринка Весковска, Виш ревизор,
 - Христина Гочева - Начовска, ревизор.
7. Цел на ревизијата на финансиските извештаи од точка 1 на овој извештај е да овозможи ревизорот да изрази мислење:
 - дали побарувањата и обврските вистинито и објективно ја искажуваат финансиската положба во согласност со применетата законска регулатива, која важи во Република Македонија,
 - дали се законски засновани побарувањата и обврските.

8. Побарувањата и обврските кои се предмет на овој извештај се засновани на сметководствената евиденција на субјектот со состојба на 30.06.2005 година, со извршени рекласификации поради добивање на појасна слика и со извесни прифатени и спроведени корекции од страна на субјектот.
9. Ревизијата е извршена во согласност со Стандардите за Државна Ревизија на Меѓународната организација на Врховните Ревизорски Институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани во Република Македонија при вршењето на државната ревизија. Овие стандарди бараат ревизијата да се планира и подготви, со цел да се добие разумно уверување дека побарувањата и обврските се ослободени од значајни погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува испитувања на докази, проценување на користените сметководствени принципи, како и на важните проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1 на овој извештај, давање општа оценка за презентацијата на побарувањата и обврските и давање оценка за конкретни финансиски трансакции. Веруваме дека спроведената ревизија ни обезбедува разумна основа за изразеното мислење.
10. Со ревизијата на побарувањата и обврските со состојба на 30.06.2005 година, дадени во преглед како составен дел на овој Конечен извештај, ревизорите оценија:
 - *Висок ризик од погрешно прикажување на побарувањата и обврските од меѓусебните односи со Фондот за здравствено осигурување, поради:*
 - неутврдена планска рамка на целокупното финансирање на ЈЗО Медицински центар Куманово
 - не склучен договор со Фондот за здравствено осигурување за остварување на здравствената заштита, начинот на пресметување и плаќање на здравствените услуги
 - претходно не утврдени критериуми за правилно толкување и примена на договорот за снабдување со лекови и извршување на здравствени услуги од аптеките
 - зголемени обврски за лекови и медицински потрошен материјал над лимитите утврдени од Фондот и над реално извршените здравствени услуги
 - неизвршено навремено усогласување на побарувањата и обврските, како и контрола од Фондот за трошењето на лекови и медицински материјал набавени од страна на Фондот.
 - *Висок ризик од погрешно прикажување на побарувањата од меѓусебните односи со Министерство за здравство, поради несоодветно утврдена рамка за регулирање на меѓусебните односи на финансирањето на Медицинскиот центар Куманово од Министерство за здравство, за извршените услуги за хуманитарно згрижени лица.*
 - *Висок ризик од погрешно прикажување на побарувањата и обврските од меѓусебните односи со правните и физички лица, поради:*
 - вршени набавки од Медицински центар Куманово над реалните потреби, со што се зголемени обврските без да има зголемувања на здравствените услуги
 - превземање на обврски без претходно обезбедени средства, што придонесува работење со загуба во 2004 година
 - невозможни интерни постапки за управување со набавките, реализација на истите и нивно следење по договорите во количини, вредност и времетраење, согласно поттебите
 - непревземени мерки за наплата по редовен или судски пат на побарувања од правни и физички лица.

Финансиската значајност на горенаведените побарувања и обврски е оценета како висока и ризикот за добро управување е оценет како висок.

Генерална препорака: Воспоставување на финансирање врз основа на плански утврдена рамка за обезбедување средства, склучување договори со Фондот за здравствено осигурување, контрола на трошењето на средствата споредбено со потребите и вршење усогласување на побарувањата и обврските со Фондот, Министерство за здравство, другите здравствени установи и правните и физички лица, согласно законската регулатива и изнаоѓање на соодветни решенија за ликвидирање на заостанатите обврски и наплата на побарувањата и тоа од страна на законските наследници на Медицински центар Куманово определени со Решенија број 13-10226/12 и 13-10226/13 од Министерот за здравство (член 200-ч од Законот за здравствена заштита), во согласност со Акциониот план за Фондот за здравствено осигурување.

10.1. Неправилна примена на акти:

- 10.1.1. Медицински центар Куманово по доставениот предлог план со финансиски и други податоци до Фондот за здравствено осигурување не добива известување за планот и програмата за здравствени услуги кои ќе се финансираат од средствата на задолжителното здравствено осигурување, што е спротивно на член 68 од Законот за здравствено осигурување, а Управниот одбор нема донесено финансиски план за потребните средства за обезбедување на одреден обем на здравствени услуги на осигурените лица, што е спротивно на член 9 од Статутот. Истото има влијание на добро финансиско управување врз јасно утврдени буџетски цели. Ваквиот начин на работење создава можност за превземање на обврски без обезбедени средства кои ги надминуваат лимитите на побарувањата и обврските.
- 10.1.2. Не склучен Договор со Фондот за здравствено осигурување за уредување на видот, обемот, квалитетот и роковите за остварување на здравствената заштита, односно здравствените услуги, начинот на пресметување и плаќање на здравствените услуги, причините и условите под кои може да се раскине договорот, поради непочитување на законската регулатива, што е спротивно на член 70 од Законот за здравствено осигурување. Истото има влијание на исплата на здравствените услуги од Фондот во паушален износ, кој не е еднаков со износот на фактурираните здравствени услуги, со што се зголемуваат ненаплатените побарувања од Фондот.
- 10.1.3. Медицински центар Куманово склучил Договор број 02-1250/2 од 28.09.2004 година со Фондот само за снабдување со лекови и за извршување на здравствените услуги за потребите на аптеките, без претходно утврдени критериуми за склучување на договори и за начинот на плаќање на здравствените услуги од страна на Фондот и без добиена согласност од Министерот за здравство, што е спротивно на член 69 од Законот за здравствено осигурување. Истото влијае на правилно толкување и примена на договорот, како и на определување на износот на средствата за набавка и за начинот на наплата на побарувањата.
- 10.1.4. Од страна на Медицински центар Куманово во текот на 2004 и 2005 година неправилно е воспоставена пракса во врска со снабдување на лековите од други понудувачи на регистрирани лекови, поради несоодветно толкување на членовите 13 и 14 од Договорот број 02-1250/2 од 28.09.2004 година во врска со фактурирањето од страна на Медицински центар Куманово до Фондот, за издадените лекови без бандероли. Медицински центар Куманово

врз основа на тоа склучува договори со други понудувачи на регистрирани лекови, кои не биле избрани како најповолни во тендерот за лекови спроведен од Фондот, што е спротивно на Законот за јавни набавки. Истото има влијание на зголемување на обврските спрема добавувачите и наплатата на побарувањата од Фондот.

Препораки и мерки:

1. Да се изврши добро финансиско управување врз јасно утврдени буџетски цели на средствата за здравствени услуги кои ќе се финансираат од средствата за задолжителното здравствено осигурување согласно член 68 од Законот за здравствено осигурување и врз основа на тоа да се донесува финансиски план согласно член 9 од Статутот.
2. Да се склучи договор со Фондот за здравствено осигурување, согласно член 70 од Законот за здравствено осигурување, по претходно утврдени критериуми од страна на Фондот и добиена согласност од Министерот за здравство, согласно член 69 од Законот за здравствено осигурување.
3. Снабдувањето на лековите од други понудувачи на регистрирани лекови да се врши во согласност со Законот за јавни набавки, а фактурирањето до Фондот да биде согласно членовите 13 и 14 од Договорот од 28.09.2004 година.

10.2. Неправилна примена на сметководствените политики и начела:

10.2.1. Медицински центар Куманово водењето на деловни книги не го врши во согласност со одредбите од Законот и Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и сметководствените стандарди. Истото има влијание на реалното и објективното прикажување на билансните позиции поради:

- не вршење на хронолошка евиденција на податоците во временски редослед на нивното настанување, а регистрираните податоци во деловните книги се менуваат и дополнуваат, што го оневозможува утврдувањето на првобитно регистрираната содржина, што е спротивно на член 7 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници;
- несоодветна евиденција на задолжителните помошни книги на влезните фактури (рокот на достасаност на плаќањето) и непостоење на книгата на излезни фактури, што е спротивно на член 8 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници;
- не запазени начела на правилно и уредно водење на деловните книги и користење на несоодветна техника на внесување на настанатите финансиски промени, односно трансакции, што е спротивно на член 10 од Правилникот и член 11 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници;
- не обезбеден систем на внатрешна сметководствена контрола за проверка на финансиските промени со законските прописи, постоење соодветна сметководствена документација и финансиски извештаи со целосни, вистинити и веродостојни информации, што е спротивно на член 17 од Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

10.2.2. Медицински центар Куманово евидентира обврски по групните набавки за лекови и медицински материјал од страна на Фондот за потребите на Медицински центар Куманово, за кои Фондот склучува договори, а фактурите гласат на Медицински центар Куманово, што е спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Истото има влијание на несоодветно разграничување на обврските.

10.2.3. При плаќањето на обврските по фактури од добавувачите, од страна на Фондот се раздолжуваат обврските на Медицински центар Куманово и истовремено се намалуваат побарувањата за извршени здравствени услуги од Фондот, без да биде запазено сметководственото начело на парично искажување на приходите и расходите, што е спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Истото има влијание на реалното и објективното прикажување на билансните позиции.

Препораки и мерки:

1. Сметководствената евиденција да се спроведува во согласност со Законот и Правилникот за сметководство на буџети и буџетски корисници.
2. Да се врши евидентирање на обврските по групни набавки од страна на Фондот врз основа на фактури кои гласат на Фондот, заради соодветно разграничување на обврските, согласно Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.
3. При евидентирање на исплатата на обврските и наплатата на побарувањата да се применува сметководственото начело на парично искажување на приходите и расходите, согласно Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници.

10.3. Неправилна примена на сметководствените политики и начела-Побарувања:

Ревизијата утврди неправилна примена на сметководствените политики и начела, спротивно на Законот и Правилникот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, Законот за здравствено осигурување и Законот за облигациони односи. Истото влијае на наплатата на побарувањата кои според старосната структура се прикажани во прегледот број 1.

10.3.1. Извршен е отпис на побарувањата од Буџет-Министерство за здравство во износ од 39.595 илјади денари без Одлука од Управен одбор, поради тоа што не постоела објективна можност за наплата на побарувањата од минати години, што е спротивно на Правилникот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Истото има влијание на реалноста во утврдувањето на побарувањата за отпис.

Препораки и мерки:

1. Ревизијата не дава препорака за наодот кој се однесува на отписот на побарувањата, поради тоа што е воспоставена пракса на вршење отпис врз основа на извршен попис и одлука од Управен одбор.
- 10.3.2. Извршено е неосновано сторнирање на побарувањата од Фондот за здравствено осигурување за износ од 935 илјади денари во 2004 година и

192 илјади денари во 2005 година, поради погрешно спроведена сметководствена евиденција врз основа на известувања од Фондот за здравствено осигурување и изјави за компензација склучени помеѓу Фондот, Медицински центар Куманово, ЈЗО Клинички центар и Републички завод за трансфузиологија за износ поголем од износот на евидентираната обврска на Медицински центар Куманово кон ЈЗО Клинички центар, спротивно на член 12 од Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Истото има влијание на реалното искажување на побарувањата.

Препораки и мерки:

1. Сметководствената евиденција да се спроведува во согласност со Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници.

- 10.3.3. Во 2002 година сторнирано е побарување во износ од 646 илјади денари за извршени здравствени услуги на ученици на инфективно одделение, без Одлука од Управен одбор, поради неможност за наплата на истото од Фонд за здравствено осигурување и од Министерство за здравство, што е спротивно на Правилникот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Истото има влијание на реалноста на извршеното намалување на побарувањата.

- 10.3.4. Евидентирани се ненаплатени побарувања од правни и физички лица за здравствени и други услуги со старосна структура од над три години и тоа во вкупен износ од 4.944 илјади денари, за кои поради високите судски трошоци, не се преземени мерки од страна на Медицински центар Куманово, што е спротивно на Законот за облигациони односи. Истото има влијание на зголемување на процентот на ненаплативост на побарувањата и на целокупната финансиска состојба на Медицински центар Куманово.

- 10.3.5. За купопродажба на стари патнички возила од Технобаварија М-Скопје, евидентирано е ненаплатено побарување со старосна структура од над три години во износ од 556 илјади денари, а истото не е отпишано иако не постои реална можност за наплата, поради не обезбедено Решение за стечајна постапка, што е спротивно на Законот за облигациони односи.

- 10.3.6. Евидентирани се ненаплатени побарувања од Министерство за здравство за формирани мобилни стручни тимови за укажување медицинска помош на граничен премин Табановце, во износ од 191 илјада денари, поради добиено известување од Министерство за здравство со кое не е утврден начинот на финансирање на Медицинскиот центар Куманово.

- 10.3.7. Евидентирани се побарувања за здравствени услуги на хуманитарно згрижени лица за период од 1999-2005 година, кои не се наплатени поради несоодветно утврдена рамка за регулирање на финансирањето на истите со Министерство за здравство. Истото има влијание на зголемување на процентот на ненаплативост на побарувањата и на целокупната финансиска состојба на Медицински центар Куманово.

Препораки и мерки:

1. Сторнирање на побарувањата за кои не постои можност за наплата да се врши врз основа на Одлука од Управен одбор.

2. Ревизијата не дава препорака за наодот кој се однесува на застарените побарувања од купувачи во земјата, поради тоа што во периодот додека е вршена ревизијата извршен е отпис на истите.
3. Да се обезбеди Решение за стечајна постапка за Технобаварија М-Скопје и доколку не постои можност за наплата да се изврши отпис на истото, согласно законските прописи.
4. За вршење непредвидени здравствени услуги да се обезбедува писмен документ за регулирање на начинот и динамиката за наплата на здравствените услуги.

10.3.8. Утврдена е неусогласеност на сомнителните и спорни побарувања и вредносното усогласување на побарувањата во износ од 2.357 илјади денари, спротивно на Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници, поради тоа што сметководствената евиденција во минати години не е спроведувана по принципот на буџетско сметководство. Истото има влијание на реалното искажување на сомнителните и спорни побарувања.

Препораки и мерки:

1. Да се утврди фактичката состојба на сомнителните и спорни побарувања и да се изврши вредносно усогласување на истите, а со оглед на тоа што општиот рок на застареност е поминат да се донесе одлука за отпис.

10.3.9. Со ревизијата на побарувањата за дадени аванси кои произлегуваат од евидентирани претплати извршени од страна на Фондот за здравствено осигурување за потребите на Медицински центар Куманово констатирани се неправилности, поради не обезбедено известување од Фондот за преземени мерки за наплата од добавувачите, што е спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници и Законот за облигациони односи и влијае на зголемување на процентот на ненаплативост на побарувањата и тоа:

- Евидентирана претплата во износ од 1.179 илјади на Здравец од Скопје, врз основа на писмо од Фондот за исплата на обврска која Медицински центар Куманово ја нема евидентирано, поради неизвршен прием на стока од добавувачот.
- Евидентирана претплата во износ од 548 илјади денари на Кјуби АД Македонија врз основа на писмо од Фондот за исплата на обврска која Медицински центар Куманово ја нема евидентирано, односно за која нема добиено фактура.

Препораки и мерки:

1. За евидентирани претплати од страна Фондот за набавки кои се спроведени за потребите на Медицински центар Куманово, да се обезбеди известување од Фондот за преземени мерки за наплата од добавувачите.

10.3.10. Евидентирани се ненаплатени побарувања од штети во износ од 74 илјади денари, со старосна структура од над три години, поради вршени усогласувања со Кјуби Македонија, а не преземени мерки од страна на Медицински центар Куманово за наплата по судски пат, што е спротивно на

Законот за облигациони односи. Истото има влијание на зголемување на процентот на ненаплативост на побарувањата.

Препораки и мерки:

1. Да се изврши отпис на побарувањата за кои не се преземени мерки за наплата по редовен или судски пат, а е поминат општиот рок на застареност.
- 10.3.11. Во делот на побарувањата утврдена е неусогласеност на почетната состојба со салдата од претходни години и тоа во 2004 за износ 5.013 илјади и во 2005 година за износ од 21.651 илјади денари, поради несоодветно воспоставена пракса на корекција на почетните салда врз основа на известувања од Фондот за здравствено осигурување, што произлегува од ненавременото усогласување на побарувањата Фонд - Медицински центар Куманово, спротивно на членовите 7, 9 и 21 од Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Истото има влијание на нереално и необјективно прикажување на пренесената состојба на побарувањата во главната книга на тековната фискална година.

Препораки и мерки:

1. Пренесената состојба од претходната фискална година да не се менува и да се врши навремено усогласување на побарувањата и обврските, согласно Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници.
- 10.3.12. Со примена на постапките за независно усогласување (конфирмации), не бевме во можност да се увериме дека состојбата на побарувањата е реално и објективно прикажана. Добиените одговори (44%) од комингентите не ни дадоа доволен доказ кој ќе ни помогне во уверувањето за реалноста на искажаните состојби во сметководствените евиденции на Медицински центар Куманово. Од вкупно добиените одговори, 63% не се усогласени, односно постои неусогласеност за износ од 850 илјади денари.

10.4. Неправилна примена на сметководствените политики и начела-Обврски:

Ревизијата утврди неправилна примена на сметководствените политики и начела, спротивно на Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, Законот за здравствено осигурување и Законот за облигациони односи. Истото влијае на исплата на обврските кои според старосна структура се прикажани во прегледот број 2.

- 10.4.1. Евидентирани се обврски спрема Завод за здравствена заштита од Куманово во вкупен износ од 14.714 илјади денари кои произлегуваат и од 2000 година, поради неизвршено меѓусебно затворање на побарувањата и обврските Фонд - Медицински центар Куманово - Завод за здравствена заштита, а дел од истите се застарени и не се отпишани, што е спротивно на Законот за облигациони односи. Истото влијае на нереално и необјективно прикажување на обврските.

Препораки и мерки:

1. Да се изврши усогласување на побарувањата и обврските со другите здравствени установи и расчистување на заостанатите салда за кои општиот рок на застареност е поминат.

10.4.2. Обврските за лекови, медицински материјали и друго за набавки по тендер од Фондот за потребите на Медицински центар Куманово се нереално и необјективно прикажани, што е спротивно на Законот за здравствено осигурување поради:

- Вршени набавки над реалните потреби во 2004 година, со што се зголемени обврските споредбено од 2003-2004 година во износ од 47.643 илјади денари (39%), над лимитот утврден од Фондот, без да има зголемувања на здравствените услуги искажани во Извештајот за 2004 година. Истото влијае на зголемување на неисплатените обврски од тој период,
- Извршени набавки на медицински материјал од Медицинска пластика АД од Куманово и исплати во 2002 година со писмо од Фондот во износ од 7.684 илјади денари над реалните потреби и истото влијае на зголемување на обврските, како и на залихите над расположливиот капацитет на складирање на количините.
- За вршење на оџачарски услуги на котлите за парно греење ангажиран е добавувачот Оџаци од Скопје и исплати во 2004 година со писмо од Фондот во износ од 724 илјади денари за кои Медицински центар Куманово веќе има спроведено постапка за јавна набавка за сервисирање на целокупниот систем на парно греење и претходна припрема за почнување на грејната сезона, што влијае на зголемување на обврските над реалните потреби.
- Неизвршени контроли од Фондот за следење на набавките, како и на извршувањето на договорите по количини, вредност и времетраење и истото има влијание на зголемување на обврските над реалните потреби.
- Неизвршено меѓусебно срамнување помеѓу Фондот и Медицински центар Куманово за неисплатени обврски во вкупен износ од 124.767 илјади денари, а за кои не е добиено писмо од Фондот за затворање на обврските спрема добавувачите и истото влијае на меѓусебното затворање на обврските и побарувањата.
- Необезбедено известување од Фондот за состојбата на обврските по извршените срамнувања со добавувачите за дел од неисплатените обврски и влијае на реалното искажување на обврските.

Препораки и мерки:

1. Да се утврди износот на средствата за набавка на лекови и медицински материјали по тендер од Фондот, согласно реалните потреби, како и на залихите во согласност со расположливиот капацитет на складирање, односно во сооднос со извршените здравствени услуги и лимитот утврден од Фондот.
2. Да не се создаваат обврски од страна на Фондот за услуги за кои веќе е спроведена постапка за јавна набавка.
3. Фондот да воспостави контрола за следење на извршувањето на договорите склучени од негова страна за снабдување со лекови и

медицински материјали по количини, вредност и времетраење, како и на вршењето нарачки од добавувачите во согласност со потребите.

4. Да се врши редовно усогласување на побарувањата и обврските со цел да се изврши соодветно затворање на обврските спрема добавувачите по набавки извршени од страна на Фондот и меѓусебното затворање на обврските и побарувањата, согласно Законот за здравствено осигурување.
5. Да се побара известување од Фондот за состојбата на обврските по извршените срамнувања со добавувачите за дел од неисплатените обврски.

10.4.3. Обврските за лекови и медицински материјали набавени од Медицински центар Куманово, се нереално и необјективно прикажани, што е спротивно на Законот за здравствено осигурување поради:

- вршени набавки над реалните потреби со што се зголемени обврските споредбено 2003-2004 година во износ од 4.620 илјади денари (15%), без да има зголемувања во здравствените услуги искажани во Извештајот за 2004 година. Истото влијае на зголемување на неисплатени обврски од тој период.
- невоспоставени интерни постапки за управување со набавките, реализација на истите и следење на извршувањето на набавките по договорите во количини, вредност и времетраење и истото има влијание на зголемување на обврските над реалните потреби .

Препораки и мерки:

1. Да се утврди износот на средствата што може да се користи за набавка на лекови и медицински материјали согласно реалните потреби, односно во сооднос со извршените здравствени услуги.
2. Да се воспостават интерни постапки за управување со набавките, а во врска со реализацијата на истите и нивно следење. Да се обезбеди соодветна контрола на договорените и реализираните набавки и за таа цел да се изврши распределба на одговорностите за вршење на набавки, согласно реалните потреби.
3. Да се врши редовно усогласување со добавувачите и расчистување на заостанатите салда од обврските, согласно Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници, а за отписот на обврските ревизијата не дава препорака, поради веќе воспоставена пракса на вршење отпис со пописот од 31.08.2005 година.

10.4.4. Обврските спрема добавувачите за набавка на лекови и медицински материјали од останато рангирани понудувачи во износ од 10.230 илјади денари се нереално и необјективно прикажани, поради извршено снабдување на лекови од други понудувачи кои не биле избрани како најповолни по тендер од Фондот, без претходно утврдени интерни постапки за управување со снабдувањето на лекови согласно потребите, што е спротивно на Законот за здравствено осигурување и Законот за сметководство на буџетите и буџетските корисници. Истото има влијание на зголемување на обврските.

Препораки и мерки:

1. Да не се преземаат обврски за набавка на лекови и медицински материјали од добавувачите, без претходно утврдени интерни постапки за управување со снабдувањето на лекови, согласно потребите, а исплатата на веќе направените обврски да биде усогласена со Фондот.
- 10.4.5. Евидентирана е обврска во износ од 6.297 илјади денари спрема Фондот за здравствено осигурување за неисплатена партципација, поради воспоставената пракса за исплата на партиципацијата до висината на наплатените побарувања од страна на Фондот. Истото влијае на исплата на обврската за партиципација согласно Законот за здравствено осигурување.

Препораки и мерки:

1. Исплатата на обврската за партиципација да се врши согласно Законот за здравствено осигурување.
- 10.4.6. Утврдена е неусогласеност на почетната состојба со салдата од претходни години во делот на обврските спрема добавувачите по набавки извршени од Фондот и тоа во 2004 година за износ 3.892 илјади и 2005 година за износ од 1.529 илјади денари и обврски спрема Фондот за неисплатена партиципација во 2005 година за износ од 264 илјади денари, што произлегува од ненавременото усогласување на обврските Фонд - Медицински центар Куманово, спротивно на членовите 7 и 9 од Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници. Истото има влијаение на нереално и необјективно прикажување на пренесената состојба на обврските во главната книга на тековната фискална година.

Препораки и мерки:

1. Да се воспостави сметководствена евиденција во согласност со Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници.
- 10.4.7. Со примена на постапките за независно усогласување (конфирмации), не бевме во можност да се увериме дека состојбата на обврските е реално и објективно прикажана. Добиените одговори (41%) од коминтентите не ни дадоа доволен доказ кој ќе ни помогне во уверувањето за реалноста на искажаните состојби во сметководствените евиденции на Медицински центар Куманово. Од вкупно добиените одговори, 64 % не се усогласени, односно постои неусогласеност за износ од 47.817 илјади денари.

10.5. *Неправилна примена на сметководствените политики и начела-евидентирани побарувања и обврски спротивно на законските прописи и тоа:*

Ревизијата утврди неправилна примена на сметководствените политики и начела, поради евидентирани побарувања и обврски спротивно на Законот за облигациони односи и Законот за јавни набавки.

- 10.5.1. Евидентирано побарување без склучен договор за регулирање на правата и обврските, поради несоодветна примена на законската регулатива, што е спротивно на Законот за облигациони односи. Истото влијае на наплата на побарувањата од:

- Министерство за одбрана во износ од 183 илјади денари за извршени услуги за преглед на регрути од општина Куманово;
- ПЗУ Меди фарм-Куманово во износ од 3.267 илјади денари и ПЗУ Донија од Куманово во износ од 4.217 илјади денари за продажба на лекарства од позитивна листа, при што со ПЗУ Донија е потпишан договор, но истиот не е оверен од страна на купувачот;
- Републички завод за трансфузиологија во износ од 822 илјади денари за извршени здравствени услуги.
- Тутунски комбинат Куманово за извршени здравствени услуги за вработени, во износ од 1.819 илјади денари.

Препораки и мерки:

1. Да се склучуваат договори за извршените услуги согласно законската регулатива.

10.6. Непримена на постапките од Законот за јавни набавки за спроведените набавки од страна на Фондот за потребите на Медицински центар Куманово и тоа:

10.6.1. Не е склучен договор за извршување на групна набавка со Фондот од името на група набавувачи (јавните здравствени установи) кои имаат потреба од ист вид на набавка, поради несоодветна примена на законската регулатива, што е спротивно на член 13 од Законот за јавни набавки. Истото влијае на контролата за следење на извршување на договорите склучени помеѓу Фондот и добавувачите по количини, вредност и времетраење, како и начинот на вршење на нарачките. Со овој начин на набавки се врши зголемување на обврските над реалните потреби.

Препораки и мерки:

1. Групните набавки да се извршуваат по претходно склучен договор за извршување на групна набавка, во кој децидно ќе биде регулирана организацијата на набавките и меѓусебните односи на Фондот и јавните здравствени установи, а Фондот да воспостави контрола на договорите и нарачките.

10.7. Непримена на постапките од Законот за јавни набавки за спроведените набавки од страна на Медицински центар Куманово и тоа:

10.7.1. Во текот на 2004 година спроведени се повеќе постапки за јавни набавки во вкупен износ од 3.272 илјади денари, при што извршено е делење за еден ист вид на потреба, поради неправилно толкување на Законот за јавни набавки, спротивно на член 2 ("Службен весник на Република Македонија" бр.21 од 27 март 2002 год.) и член 9 ("Службен весник на Република Македонија" бр:19 /30.03.2004 год.) од Законот за јавни набавки прикажани во Прегледот број 3. Истото може да влијае на зголемување на обврските.

10.7.2. Во текот на 2004 година спроведени се постапки за набавка со непосредно спогодување во вкупен износ од 570 илјади денари, при што не се обезбедени понуди од најмалку три понудувачи, што е спротивно на член 48

од Законот за јавни набавки (“Службен весник на Република Македонија” бр.21 од 27 март 2002 год.) прикажани во Прегледот број 4. Истото може да влијае на зголемување на обврските.

- 10.7.3. Спроведени се две одделни постапки за набавка на два апарати ХУМАМЕТАР ХБ Аналзсер и набавени од “БИОТЕК” ДОО Скопје по Договор бр. 02-221/3 од 06.02.2004 година во износ од 110 илјади денари и по Договор бр. 02-375/3 од 03.03.2004 година во износ од 110 илјади денари, со што во текот на годината за иста потреба извршена е набавка од еден ист добавувач, поради неправилно толкување на Законот за јавни набавки, што е спротивно на член 49 од Законот за јавни набавки. Истото може да влијае на зголемување на обврските.
- 10.7.4. Извршени се набавки без спроведени постапки за јавна набавка, а по договори од минати години, што е спротивно на одредбите од Законот за јавни набавки, прикажани во Преглед број 5. Истото може да влијае на зголемување на обврските.
- 10.7.5. Извршени се набавки без постапка за јавна набавка, што е спротивно на одредбите од Законот за јавни набавки и тоа на:
- Опрема и потрошен материјал за стоматологија од Натуралија од Скопје во износ од 691 илјади денари за 2005 година, 2.278 илјади денари за 2004 година и 994 илјади денари за 2003 година и
 - земјоделски производи од Јагода од Куманово во износ од 705 илјади денари за 2005 година, 1.716 илјади денари за 2004 година и 829 илјади денари за 2003 година.
- 10.7.6. Медицински центар – Куманово извршил набавка на лекови од добавувачите без спроведена постапка за јавна набавка, поради погрешно толкување на Договорот број 02-1250/2 од 28.09.2004 година за снабдување на лекови од други (останаторангирани) понудувачи на регистрирани лекови, склучил договори со добавувачите, спротивно на Законот за јавни набавки. Истото има влијание на преземени обврски во текот на 2004-2005 година во вкупен износ од 10.230 илјади денари.

Препораки и мерки:

1. Набавките да се вршат согласно Законот за јавни набавки.
11. Според наше мислење, поради значајноста на наодите изнесени во точките 10.1 до 10.5 побарувањата и обврските со состојба на 30.06.2005 година на ЈЗО Медицински центар Куманово неvistинито и необјективно ја искажуваат финансиската положба со оваа дата, во согласност со применетата законска регулативата која важи во Република Македонија.
12. Според наше мислење, поради значајноста на прашањата изнесени во точките 10.1 до 10.7 кај ЈЗО Медицински центар Куманово, побарувањата и обврските со состојба на 30.06.2005 година, не се законски засновани, согласно регулативата што важи во Република Македонија.
13. **Прифатени и корегирани неправилности од страна на Медицински центар Куманово во текот на ревизијата, а се однесуваат на:**
 - 13.1. *Неправилности во искажувањето на позициите во Билансот на состојба*

- 13.1.1. Позицијата Активни временски разграничувања во Билансот на состојба е потценета за износ од 1.994 илјади денари, а потценети се позициите Краткорочни финансиски обврски за износ од 1.695 илјади денари и Обврски спрема државата и други институции за износ од 299 илјади денари, поради неевидентирање на преземени обврски по Договор за дело за месец мај и јуни 2005 година.
- 13.1.2. Позицијата Обврски спрема добавувачите во Билансот на состојба е преценета за износ од 300 илјади денари, а за истиот износ е потценета позицијата Побарувања по дадени аванси, поради погрешна евиденција на дадени аванси на Винора од Скопје за набавка на апарат за анестезија.
14. Судски спорови чие решавање зависи од идни настани кои можат да влијаат врз финансиските извештаи:
- Судски спорови во кои Медицински центар Куманово се јавува во својство на тужител по предлог за извршување за ненаплатени побарувања и истото ќе има влијание на финансиските извештаи и тоа со:
 - Автопромет-СК доо - Скопје по ПС бр.176/02 од 15.03.2005 година, во износ од 51 илјада денари, поради ненаплатено побарување од продажба на моторни возила и резервни делови;
 - ДПТУ „АС -2001-ИРЕНА,, дооел – Куманово по предлог за извршување од 27.09.2005 година, во износ од 322 илјади денари со камата, поради ненаплатено побарување од закупнина за деловен простор.
 - Пријави на побарувања за извршени здравствени услуги за наплата од стечајна маса во кои Медицински центар Куманово се јавува во улога на доверител и истото ќе има влијание на финансиските извештаи и тоа од:
 - ДПТУ Конфекција дооел КПК „Куманово, во износ од 60 илјади денари и од ДПТУ Кожара дооел КПК „Куманово,, во износ од 43 илјади денари, од кои прифатени се 38 илјади денари;
 - Југ-Турис-Куманово, во износ од 146 илјади денари
 - ЧИК ад увоз-извоз-Куманово, во износ од 490 илјади денари, од кои прифатени се 205 илјади денари.
 - АД Искра-инженеринг-Куманово, во износ од 5.271 илјада денари.
 - АД Киро Фетак-Куманово, во износ од 4.263 илјади денари за наплата на главен долг и камата, а според сметководствената евиденција состојбата на 30.06.2005 година е 186 илјади денари.
 - Судски спорови во кои Медицински центар Куманово се јавува во својство на тужен по предлог за извршување поради неисплатени обврски на правни лица по фактури и истото ќе има влијание на финансиските извештаи и тоа со:
 - Зегин ДООЕЛ од Скопје на износ од 1.616 илјади денари,
 - Варус Злата ДООЕЛ од Скопје на износ од 315 илјади денари,
 - ИКС МИЛЕДИ ДООЕЛ од Куманово на износ од 1.037 илјади денари
 - Домаќинка ДООЕЛ од Куманово на износ од 179 илјади денари
 - Македонија лек ДООЕЛ од Скопје на износ од 326 илјади денари
 - Агрокуманово од Куманово на износ од 464 илјади денари
 - Агрокуманово од Куманово на износ од 1.350 илјади денари
 - Фармахем Јосиф ДООЕЛ од Скопје на износ од 206 илјади денари

ЈЗО МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР КУМАНОВО
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

- Марко Комерц Љубиша ДООЕЛ од Куманово на износ од 1.140 илјади денари
 - Либра АД од Скопје на износ од 54 илјади денари
 - Агрокуманово од Куманово на износ од 86 илјади денари.
- Судски спорови во кои Медицински центар Куманово се јавува во својство на тужен од работници и истото ќе има влијание на финансиските извештаи и тоа со:
- Благоја Лазаревски по предлог за извршување, поради престанок на работен однос на износ од 1.003 илјади денари
 - Цветанка Трајковска по првостепена пресуда, поради штета на износ од 256 илјади денари
 - Никос Валиокис по првостепена пресуда, поради разлика во плата на износ од 33 илјади денари.

Скопје, 10.01.2006 година

Овластен државен ревизор,

Владимир Милојевиќ

ЈЗО МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР КУМАНОВО
КОНЕЧЕН ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ПРЕГЛЕД НА ПОБАРУВАЊА И ОБВРСКИ НА
ЈЗО МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТАР КУМАНОВО
НА ДЕН 30.06.2005 ГОДИНА

ОПИС НА ПОЗИЦИЈАТА	Образложение	Состојба на 30.06.2005 000 Ден.
ПОБАРУВАЊА		
ТЕКОВНИ ПОБАРУВАЊА		
Побарување од Буџет	3.1.1.	1,707
Побарување од Фондот за здравствено осигурување на Македонија за извршени здравствени услуги	3.1.2.	82,479
Побарувања од правни и физички лица за извршени здравствени и други услуги	3.1.3.	25,866
Сомнителни и спорни побарувања	3.1.4.	9,209
Дадени аванси	3.1.5.	2,226
Други краткорочни побарувања	3.1.6.	419
Побарувања од вработените	3.1.7.	3,580
Побарувања за државата и други институции	3.1.8.	220
ВКУПНО ПОБАРУВАЊА		125,706
ОБВРСКИ		
КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ		
Обврски спрема добавувачи во земјата	4.1.1.	26,410
Обврски спрема другите здравствени установи	4.1.2.	17,325
Обврски за лекови и медицински материјали набавени по тендер од страна на ФЗОМ за потребите на ЈЗО Медицински центар Куманово	4.1.3.	124,767
Обврски за лекови и медицински материјали набавени од ЈЗО Медицински центар Куманово	4.1.4.	27,262
Краткорочни финансиски обврски спрема вработени по договор за дело	4.1.5.	1,695
Обврски спрема државата и други институции	4.1.6.	2,167
Меѓусебни обврски во односите со фондовите-неуплатен дел по основ на партиципација	4.1.7.	6,297
Краткорочни обврски за плати и други обврски спрема вработените	4.1.8.	174
ВКУПНО ОБВРСКИ		206,097